

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBAVEZONOM PRIMERKU PUBLIKACIJA

Član 1.

U Zakonu o obaveznom primerku publikacija („Službeni glasnik RS”, broj 52/11), u članu 1. reč: „distributera ,” briše se.

Član 2.

U članu 3. posle tačke 2) dodaje se tačka 2a) koja glasi:

„2a) „akademski primerak” je primerak publikacije koji na osnovu ovog zakona izdavač odnosno drugi obveznik o svom trošku dostavlja Univerzitetnoj biblioteci „Svetozar Marković” matičnoj visokoškolskoj bibliotečko-informacionoj ustanovi na osnovu spiska naslova za kontinuirano akademsko proučavanje koje donosi Univerzitetna biblioteka „Svetozar Marković”

Tačka 12) briše se.

Član 3.

U članu 5. stav 1. tačka 3) briše se.

Član 4.

U članu 6. stav 1. tačka 3) briše se.

Član 5.

U članu 7. stav 1. reč „pet” zamenjuje se rečju: „šest”, a reči: „i jedan primerak publikacije iz člana 5. stav 1. tačka 3) ovog zakona” brišu se.

U stavu 3. posle reči: „bibliofilskom izdanju” zapeta se zamenjuje rečju: „ili”, a reči: „ili o publikaciji koja sadrži podatke koji u skladu sa zakonom predstavljaju tajnu” brišu se.

Posle stava 4. dodaje se stav 5. koji glasi:

„Univerzitetnoj biblioteci „Svetozar Marković” dostavlja se jedan akademski primerak publikacije.”.

Član 6.

U članu 10. posle stava 5. dodaje se stav 6. koji glasi:

„Na podatke koje deponitna biblioteka prikuplja, čuva i koristi o obaveznom primerku publikacija primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti. Podaci se čuvaju trajno.”.

Član 7.

U članu 11. stav 1. tačka 4) reči „jedan primerak” zamenjuju se rečima: „dva primerka”.

U stavu 2. tačka 3) tačka se zamenjuje tačkom i zapetom.

Posle tačke 3) dodaje se tačka 4) koja glasi:

„4) jedan primerak prosleđuje u razmenu vodeći računa o prioritetu razmene.”.

Član 8.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje zakona sadržan je u odredbama člana 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti kulture i zaštite kulturnih dobara.

II. Razlozi za donošenje zakona

Obavezno dostavljanje publikacija regulisano je Zakonom o obaveznom primerku publikacija („Službeni glasnik RS”, broj 52/11). Ovim zakonom uređuju se ciljevi i namena obaveznog primerka publikacije, vrste publikacija, broj obaveznih primeraka publikacija i njihovo korišćenje i zaštita, prava, obaveze i odgovornost izdavača, štampara, distributera, depozitnih biblioteka, finansiranje i druga pitanja vezana za prikupljanje, čuvanje i korišćenje obaveznog primerka publikacije, s ciljem ostvarivanja opšteg interesa u oblasti kulture i bibliotečko-informacionoj i izdavačkoj delatnosti.

Uočeno je da taj zakon ne reguliše, ili detaljno ne reguliše, određena pitanja značajnih za ovu materiju kao što su npr. definisanje „akadenskog primerka publikacija” i način njihovog raspoređivanja, ali i određene nedostatke koji otežavaju njegovu primenu u praksi kao npr. da su opsegom obaveznog primerka obuhvaćene i publikacije koje su izdate u inostranstvu, a koje se distribuiraju u Republici Srbiji u više od deset primeraka godišnje, dalje, da distributera imaju obavezu dostavljanja obaveznog primerka o svom trošku za sve primerke koje distribuira u Republici Srbiji tokom godine u više od deset primeraka, kao i dužnost obveznika za dostavljanjem dva primerka publikacije ako se radi o publikaciji koja sadrži podatke koji u skladu sa zakonom predstavljaju tajnu.

Predloženim zakonom o izmenama i dopunama Zakona o obaveznom primerku publikacija (u daljem tekstu: Zakon) vrše se izmene i dopune Zakona o obaveznom primerku publikacija, na koji način se otklanjaju nedostaci postojećih zakonskih rešenja koji su uočeni tokom prethodnih godina u njegovoj primeni, i omogućava bolja realizacija ostvarivanja ciljeva i namene obaveznog primerka publikacije, ali i opšteg interesa u oblasti kulture i bibliotečko-informacionoj i izdavačkoj delatnosti u Republici Srbiji.

III. Osnovni pravni instituti i pojedinačna rešenja

Predloženim članom 1. vrši se izmena člana 1. Zakona tako što se reč „distributera” briše.

Članom 2. Predloga zakona vrši se dopuna člana 3. Zakona tako što se u stavu 1. posle tačke 2) dodaje se tačka 2a) kojom se definiše „akademski primerak” kao primerak publikacije koji na osnovu ovog zakona izdavač odnosno drugi obveznik o svom trošku dostavlja Univerzitetskoj biblioteci „Svetozar Marković” kao matičnoj visokoškolskoj bibliotečko-informacionoj ustanovi na osnovu spiska naslova za kontinuirano akademsko proučavanje, koje donosi Univerzitetska biblioteka „Svetozar Marković”. Definisana kategorija „akadenskog primerka” obuhvata selektivno određen spisak dela neophodnih da bi se na temelju znanja koja ta dela oblikuju i izlažu mogle sprovoditi naučne i stručne studije u akademskoj zajednici Republike Srbije, odnosno dela koja su sama predmet naučne i stručne analize i dalje upotrebe. Ova kategorija omogućuje da se u mreži univerzitetskih biblioteka uvek i blagovremeno nađe najmanje jedan primerak neophodan za dalji naučni i stručni rad. Ovako prikupljene publikacije daju se na upotrebu svim korisnicima mreže univerzitetskih biblioteka u svim univerzitetskim centrima (preko institucije

međubibliotečke pozajmice i u digitalizovnoj verziji uz poštovanje autorskih prava i tzv. fair use). Uvođenjem ove kategorije omogućuje se sigurnost u nalaženju neophodnih informacija uz minimalno opterećenje izdavača jer je često reč o delima koja su već dobila neku vrstu podrške institucija (kroz finansiranje njihovog objavljivanja ili istraživanja koja je autor vršio na fakultetu ili u institutu, radom na projektu ili obezbeđujući uz podršku svoje institucije dalje napredovanje). Akademski primerak je po pravilu publikacija koja nije komercijalna i time ne predstavlja ni finansijski teret ni komercijalni gubitak za izdavača. Ona se uvodi umesto daljeg proširivanja obaveznog primerka i tako se ostvaruje ekonomično i pravično rešenje. Takođe, brisana je i tačka 12) istog stava kojom je utvrđeno značenje termina „distributer”.

Odredbom člana 3. je izvršena izmena člana 5. stav 1. Zakona brisanjem tačke 3). Reč je o uklanjanju odredbe kojom je bilo određeno da se obavezni primerak odnosi i na publikaciju koja je izdata u inostranstvu, a koja se distribuira u Republici Srbiji u više od deset primeraka godišnje. Dakle reč je o jednoj brizi i praksi koja je prevaziđena.

Odredbom člana 4. je izvršena izmena člana 6. stav 1. Zakona brisanjem tačke 3) kojom je predviđeno da obavezu dostavljanja obaveznog primerka o svom trošku ima distributer za sve publikacije koje distribuira u Republici Srbiji tokom godine u više od deset primeraka. Nema opravdanja da se prikupljaju i čuvaju publikacije koje je distributer uveo sa komercijalnim razlozima, a koje su već deponovane u sistemu depozitnih biblioteka u zemljama u kojima su objavljene.

Predloženim članom 5. vrše se izmene i dopuna članu 7. Zakona. Predloženim izmenama stava 1. ovog člana broj primeraka publikacija iz člana 5. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona koji se obavezno dostavljaju Narodnoj Biblioteci Srbije povećava se sa pet na šest primeraka publikacije, a obaveza dostavljanja jednog primerka publikacije iz člana 5. stav 1. tačka 3) ovog zakona je ukinuta, u skladu sa predloženom izmenom ove odredbe iz člana 3. ovog zakona. Izmenama stava 3. ovog člana ukinuta je i dužnost obveznika za dostavljanjem dva primerka publikacije ako se radi o publikaciji koja sadrži podatke koji u skladu sa zakonom predstavljaju tajnu. Takođe je predložena dopuna ovog člana dodavanjem stava 5. na koji način se obezbeđuje da se Univerzitetnoj biblioteci „Svetozar Marković” dostavlja jedan „akademski primerak publikacije”. Na ovaj način utvrđuje se nužna i logična korekcija koja nužno sledi iz prethodnih izmena. Univerzitetna biblioteka „Svetozar Marković” je matična bibliotečko-informativna institucija i otuda se akademski primarak prikuplja u njoj i preko nje stavlja na raspolaganje celoj mreži univerzitetskih biblioteka. Podrazumeva se da će akademski primerak odmah biti obrađen i stavljen u cirkulaciju, da će ovako prikupljeni naslovi biti popularisani u celoj mreži univerzitetskih biblioteka i posebno prezentovati u akademskim sredinama koje za njih mogu imati najviše interesovanja. Inicijativa da se uvede akademski primerak javila se još 1923. godine na univerzitetu, pokrenuo ju je čuveni profesor Pavle Popović, a formulisana je 1925. u vreme osnivanja Univerzitetne biblioteke i tada ju je izneo njen prvi upravnik Uroš Džonić. Akademskim primerkom se na najbolji način prevazilazi kriza u nabavci knjiga nastala posebno nakon drastičnog smanjenja broja obaveznih primeraka. Njegovim uvođenjem postižu se najvažniji ciljevi bez velikog opterećenja svih zainteresovanih i daljeg povećanja broja obaveznih primeraka.

Predloženim članom 6. vrši se dopuna člana 10. tako što se dodaje stav 6. kojim se predviđa da se na podatke koje depozitna biblioteka prikuplja, čuva i koristi o obaveznom primerku publikacija primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, kao i da se podaci čuvaju trajno.

Predloženim članom 7. vrše se izmene i dopune člana 11. Zakona koji uređuje raspoređivanje primljenih obaveznih primeraka koje vrši Narodna biblioteka Srbije, tako što, izmenom u stavu 1. tačka 4) umesto do sada predviđenog jednog primerka, Narodna biblioteka Srbije dva primerka prosleđuje za razmenu vodeći računa o prioritetu razmene, a dopunom stava 2. dodavanjem tačke 4) Biblioteka Matice

srpske primljene obavezne primerke sa teritorije AP Vojvodine raspoređuje tako što, pored predviđenog, jedan primerak prosleđuje u razmenu vodeći računa o prioritetu razmene.

Odredbom člana 8. predviđeno je da će zakon stupiti na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. Procena finansijskih sredstava potrebnih za sprovođenje zakona

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

PREGLED ODREDBA VAŽEĆEG ZAKONA O OBAVEZNOJ PRIMERKU PUBLIKACIJE KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se ciljevi i namena obaveznog primerka publikacije, vrste publikacija, broj obaveznih primeraka publikacija i njihovo korišćenje i zaštita, prava, obaveze i odgovornost izdavača, štampara, ~~distributera~~, deponitnih biblioteka, finansiranje i druga pitanja vezana za prikupljanje, čuvanje i korišćenje obaveznog primerka publikacije, s ciljem ostvarivanja opšteg interesa u oblasti kulture i bibliotečko-informacionoj i izdavačkoj delatnosti.

Značenje termina

Član 3.

Pojedini termini korišćeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) „obavezni primerak” je propisan broj primeraka publikacije koje na osnovu ovog zakona, izdavač, odnosno drugi obveznik o svom trošku dostavlja nadležnoj deponitnoj biblioteci;

2) „lokalni obavezni primerak” je jedan primerak publikacije koji na osnovu ovog zakona izdavač, odnosno drugi obveznik o svom trošku dostavlja javnoj biblioteci grada, odnosno opštine u kojoj ima sedište, odnosno prebivalište, radi formiranja i popune zavičajne zbirke;

2A) „AKADEMSKI PRIMERAK” JE PRIMERAK PUBLIKACIJE KOJI NA OSNOVU OVOG ZAKONA IZDAVAČ ODNOSNO DRUGI OBVEZNIK O SVOM TROŠKU DOSTAVLJA UNIVERZITETSKOJ BIBLIOTECI „SVETOZAR MARKOVIĆ” MATIČNOJ VISOKOŠKOLSKOJ BIBLIOTEČKO-INFORMACIONOJ USTANOVU NA OSNOVU SPISKA NASLOVA ZA KONTINUIRANO AKADEMSKO PROUČAVANJE KOJE DONOSI UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA „SVETOZAR MARKOVIĆ”;

3) „publikacija” je delo na određenom mediju (izdato, izrađeno, priređeno) i fizički ili elektronski distribuirano za korišćenje u Republici Srbiji;

4) „elektronska publikacija” je publikacija objavljena u elektronskoj formi kao posebna fizička celina (disketa, CD, DVD i sl.), publikacija koja je dostupna na internetu i publikacija pripremljena za štampu u formatu koji odgovara međunarodnim standardima univerzalne dostupnosti informacija;

5) „kombinovana publikacija” je publikacija na dva ili više različitih medija ili različitih oblika istog medija;

6) „serijska publikacija” je publikacija koja izlazi uzastopno, vremenski neograničeno u odvojenim sveskama, knjigama ili kao elektronska publikacija sa kontinuiranim oznakama (novine, časopisi, magazini, godišnjaci, zbornici, kalendari, adresari, izveštaji, statistički godišnjaci i dr.);

7) „sitna neknjižna štampana građa” je naziv za plakat, letak, štampano saopštenje, katalog, prospekt i slične publikacije;

8) „izdanje” podrazumeva sve primerke jedne publikacije na bilo kom mediju istog originalnog dela koje je objavio izdavač;

9) „novo izdanje” je naknadno, ponovljeno ili dopunjeno izdanje ranije izdate publikacije, u izmenjenom obliku, na istom ili drugačijem mediju;

10) „izdavač” je pravno ili fizičko lice koje izdaje publikacije radi njihove distribucije u Republici Srbiji;

11) „štampar” je pravno ili fizičko lice koje se bavi štampanjem publikacija za izdavače u Republici Srbiji i u inostranstvu;

~~12) „distributer” je pravno ili fizičko lice koje uvozi i distribuira publikacije namenjene korisnicima u Republici Srbiji;~~

13) „depozitne biblioteke”, u smislu ovog zakona, jesu Narodna biblioteka Srbije i Biblioteka Matice srpske;

14) „ISBN” je međunarodni standardni broj knjige (International Standard Book Number) i druge omeđene publikacije koji identifikuje izdanje, bez obzira na medij na kojem je objavljena;

15) „ISSN” je međunarodni standardni broj serijskih publikacija (International Standard Serial Number), koji identifikuje naslov serijske publikacije;

16) „ISMN” je međunarodni standardni broj štampanih muzičkih publikacija (International Standard Music Number), koji identifikuje određenu štampanu muzičku publikaciju;

17) „DOI” je međunarodni digitalni identifikator elektronskih dokumenata (Digital Object Identifier);

18) „ISAN” je međunarodni standardni broj za audio-vizuelna dela (International Standard Audiovisual Number) koji identifikuje određeno audio-vizuelno delo;

19) „sistem uzajamne katalogizacije” je deo osnove bibliotečko-informacionog sistema u Republici Srbiji, u skladu sa zakonom kojim se uređuje bibliotečko-informaciona delatnost.

Opseg obaveznog primerka

Član 5.

Obavezni primerak odnosi se na publikaciju:

- 1) koju je objavio domaći izdavač u Republici Srbiji ili u inostranstvu za korišćenje i distribuciju u Republici Srbiji;
- 2) koja je štampana u Republici Srbiji za potrebe izdavača iz inostranstva;
- 3) koja je izdata u inostranstvu, a koja se distribuira u Republici Srbiji u više od deset primeraka godišnje.

Obavezni primerak obuhvata sledeće vrste publikacija: knjige, brošure, separate, serijske publikacije, muzikalije, kartografsku građu, kataloge, kalendare, umnožene umetničke i scenske programe, štampane fotografije, razglednice i crteže, prostorne i druge planove, gravire, plakate, letke i drugu likovnu i grafičku građu, oglase i saopštenja, zvučne i video zapise na bilo kojem mediju (izuzev na filmskoj traci odnosno kinematografskog dela), elektronske publikacije distribuirane na fizičkim nosačima i elektronske publikacije distribuirane na internetu, ako su objavljene u Republici Srbiji, sadržaj internet domena Republike Srbije, kombinovane i multimedijalne publikacije, računarske programe u javnoj upotrebi i druge publikacije.

Obveznici

Član 6.

Obavezu dostavljanja obaveznog primerka o svom trošku imaju:

- 1) izdavač sa sedištem, odnosno prebivalištem u Republici Srbiji;
- 2) štampar za sve publikacije koje štampa izdavaču sa sedištem, odnosno prebivalištem izvan Republike Srbije kao i za sitnu neknjižnu štampanu građu;
- 3) distributer za sve publikacije koje distribuira u Republici Srbiji tokom godine u više od deset primeraka.

Broj primeraka

Član 7.

Narodnoj Biblioteci Srbije obavezno se dostavlja ~~pet~~ **ŠEST** primeraka publikacije iz člana 5. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona i ~~jedan primerak publikacije iz člana 5. stav 1. tačka 3) ovog zakona~~, pripremljene za štampu u formatu koji odgovara međunarodnim standardima univerzalne dostupnosti informacija.

Obveznici sa sedištem, odnosno prebivalištem na teritoriji AP Vojvodine obavezni primerak dostavljaju preko Biblioteke Matice srpske.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako se radi o bibliofilskom izdanju, ILI o publikaciji štampanoj specijalnim pismom ili o publikaciji koja sadrži podatke koji u

skladu sa zakonom predstavljaju tajnu, obveznik je dužan da dostavi dva njena primerka.

Obveznik je dužan da na zahtev nadležne javne biblioteke grada odnosno opštine u kojoj ima sedište dostavi toj biblioteci, o svom trošku, jedan primerak publikacije, radi formiranja i popune zavičajne zbirke („lokalni obavezni primerak”).

UNIVERZITETSKOJ BIBLIOTECI „SVETOZAR MARKOVIĆ” DOSTAVLJA SE JEDAN AKADEMSKI PRIMERAK PUBLIKACIJE.

Obaveze depozitnih biblioteka

Član 10.

Narodna biblioteka Srbije:

- 1) prima, obrađuje u sistemu uzajamne katalogizacije i čuva obavezni primerak;
- 2) daje na korišćenje obavezni primerak u prostorijama biblioteke;
- 3) izrađuje tekuću nacionalnu bibliografiju za sve vrste publikacija;
- 4) izrađuje CIP zapis (katalogizacija u publikaciji pre štampanja) za publikacije objavljene u Republici Srbiji, osim za publikacije objavljene na teritoriji AP Vojvodine;
- 5) vrši bibliografsku i sadržinsku obradu izdatih publikacija prema međunarodnim standardima;
- 6) dodeljuje međunarodne brojeve publikacija (ISBN, ISSN, ISMN, DOI, ISAN i dr.) u skladu sa zakonom;
- 7) obezbeđuje korišćenje publikacija najkasnije u roku od 30 dana od dana kada je primila obavezni primerak.

Biblioteka Matice srpske:

- 1) prima, obrađuje u sistemu uzajamne katalogizacije i čuva obavezni primerak;
- 2) daje na korišćenje obavezni primerak u prostorijama biblioteke;
- 3) izrađuje tekuću bibliografiju za teritoriju AP Vojvodine;
- 4) izrađuje CIP zapis (katalogizacija u publikaciji pre štampanja) za publikacije objavljene na teritoriji AP Vojvodine;
- 5) vrši bibliografsku i sadržinsku obradu izdatih publikacija prema međunarodnim standardima;
- 6) obezbeđuje korišćenje publikacija najkasnije u roku od 30 dana od dana kada je primila obavezni primerak.

Narodna biblioteka Srbije i Biblioteka Matice srpske izdaju obveznicima potvrdu o primljenim obaveznim primercima.

Narodna biblioteka Srbije i Biblioteka Matice srpske u ostvarivanju opšteg interesa prate izvršavanje obaveza dostavljanja obaveznog primerka i preduzimaju mere prema obveznicima, u skladu sa ovim zakonom.

Način čuvanja, zaštite i korišćenja obaveznog primerka u depozitnim bibliotekama propisuje Ministar.

NA PODATKE KOJE DEPOZITNA BIBLIOTEKA PRIKUPLJA, ČUVA I KORISTI O OBAVEZKOM PRIMERKU PUBLIKACIJA PRIMENJUJU SE ODREDBE ZAKONA KOJIM SE UREĐUJE ZAŠTITA PODATAKA O LIČNOSTI. PODACI SE ČUVAJU TRAJNO.

Raspoređivanje obaveznog primerka

Član 11.

Narodna biblioteka Srbije primljene obavezne primerke raspoređuje tako što:

- 1) dva primerka trajno čuva kao kulturno dobro;
- 2) jedan primerak prosleđuje Biblioteci Matice srpske;
- 3) jedan primerak prosleđuje Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci „Ivo Andrić” iz Prištine;
- 4) ~~jedan primerak~~ DVA PRIMERKA prosleđuje u razmenu, vodeći računa o prioritetu razmene.

Biblioteka Matice srpske primljene obavezne primerke sa teritorije AP Vojvodine raspoređuje tako što:

- 1) dva primerka trajno čuva kao kulturno dobro;
- 2) dva primerka prosleđuje Narodnoj biblioteci Srbije;
- 3) jedan primerak prosleđuje Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci „Ivo Andrić” iz Prištine-;
- 4) JEDAN PRIMERAK PROSLEĐUJE U RAZMENU VODEĆI RAČUNA O PRIORITETU RAZMENE.

ANALIZA EFEKATA ZAKONA

- Na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u zakonu

- Na izdavače i druge obveznike u slučaju obaveze dostavljanja „akademskog primerka” publikacije u visini vrednosti Zakonom propisanog broja publikacije koja se odredi kao „akademski primerak”, ali i oslobađanje obaveze opseg obaveznog primerka, na osnovu ovog zakona, neće obuhvatati publikacije koja je izdata u inostranstvu, a koja se distribuira u Republici Srbiji u više od deset primeraka godišnje.

- Na distributere ukidanjem njihove obaveze za dostavljanje obaveznog primerka publikacije koje distribuira u Republici Srbiji tokom godine u više od deset primeraka;

- Na Narodnu biblioteku Srbije kojoj će se umesto dosadašnjih pet primeraka dostavljati šest obaveznih primeraka publikacije;

- Na Univerzitetsku biblioteku „Svetozar Marković” kojoj se na osnovu spiska naslova za kontinuirano akademsko proučavanje koje donosi ova biblioteka dostavlja jedan „akademski primerak” publikacije.

- Na korisnike bibliotečkih usluga van teritorije Republike Srbije, kojima je potrebna bibliotečko-informaciona građa objavljena u Republici Srbiji, kao i na akademsku zajednicu koja će moći da koristi akademski primerak, koji se stavlja na raspolaganje celoj mreži univerzitetskih biblioteka.

- Kakve troškove će primena zakona stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)

Primena zakona će stvoriti nove troškove izdavačima i drugim obveznicima, u slučaju obaveze dostavljanja „akademskog primerka” publikacije u visini vrednosti Zakonom propisanog broja publikacije koja se odredi kao „akademski primerak”.

- Da li su pozitivne posledice zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti

Pozitivne posledice zakona u svakom slučaju opravdavaju eventualne troškove izdavačima, distributerima i drugim obveznicima. Uvođenjem kategorije „akademskog primerka” publikacija omogućuje se sigurnost u nalaženju neophodnih informacija uz minimalno opterećenje izdavača jer je često reč o delima koja su već dobila neku vrstu podrške institucija (kroz finansiranje njihovog objavljivanja ili istraživanja koja je autor vršio na fakultetu ili u institutu, radom na projektu ili obezbeđujući uz podršku svoje institucije dalje napredovanje. Osim toga, opseg obaveznog primerka, na osnovu ovog zakona, neće obuhvatati publikacije koja je izdata u inostranstvu, a koja se distribuira u Republici Srbiji u više od deset primeraka godišnje. Takođe, ukida se i obaveza distributera za dostavljanje obaveznog primerka publikacije koje distribuira u Republici Srbiji tokom godine u više od deset primeraka. Nema opravdanja da se prikupljaju i čuvaju publikacije koje je distributer uvezao sa komercijalnim razlozima, a koje su već deponovane u sistemu depozitnih biblioteka u zemljama u kojima su objavljene.

- Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o obaveznom primerku publikacija ne sadrži odredbe čiji efekti su mogućnost stvaranja novih privrednih subjekata na tržištu niti odredbe koje se odnose, odnosno utiču na tržišnu konkurenciju.

- Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o zakonu

U postupku pripreme Zakona o izmenama i dopunama Zakona o obaveznom primerku publikacija Ministarstvo kulture i informisanja sprovelo je javnu raspravu u skladu sa Programom javne rasprave o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o obaveznom primerku publikacija, koji je doneo Odbor za javne službe Vlade Republike Srbije, 05 Broj: 011-15485/2014 od 4. decembra 2014. godine. Javna rasprava sprovedena je u periodu od 8. do 29. decembra 2014. godine.

Tekst Nacrta Zakona o izmenama i dopunama Zakona o obaveznom primerku publikacija objavljen je na sajtu Ministarstva kulture i informisanja 9. decembra 2014. godine, kao i elektronska adresa na koju su se mogle dostavljati primedbe, predlozi i sugestije u vezi sa tekstom Nacrta zakona.

U okviru javne rasprave održana su tri okrugla stola i to Novom Sadu, Nišu i Beogradu, koji su bili organizovani u saradnji sa Bibliotekom Matice srpske u Novom Sadu, Narodnom bibliotekom „Stevan Sremac” u Nišu, i Narodnom bibliotekom Srbije u Beogradu. Okruglim stolovima prisustvovali su predstavnici, biblioteka, drugih ustanova u oblasti kulture i drugih ustanova, odnosno Narodne biblioteke Srbije, Biblioteke Matice srpske, Gradske biblioteke Subotica, Narodne biblioteke Vrbas, Gradske biblioteke Novi Sad Fakulteta tehničkih nauka, Narodne biblioteke „Rade Drainac” Prokuplje, Narodne biblioteke „Stevan Sremac” Niš, Narodne biblioteke Piroć, Javne biblioteke Doljevac, Univerzitetske biblioteke „Svetozar Marković” u Beogradu, Univerzitetske biblioteke „Nikola Tesla” u Nišu, Biblioteke „Vuk Karadžić” Kosovska Mitrovica, NUB „Ivo Andrić” Priština, Gradske biblioteke Pančevo, Katedre za bibliotekarstvo Filološkog fakulteta u Beogradu, Biblioteke Grada Beograda; izdavača, odnosno Mediterran publishing, IP „Pravoslavna reč”, Izdavačke kuće Orfeus d.o.o, Izdavačke knjižarnice Zorana Stojanović, IP „Arhipelag”; udruženja, odnosno Udruženja izdavača i knjižara Srbije, Saveza slepih Srbije, i lokalne samouprave, odnosno Uprave za kulturu Grada Niša, i drugi zainteresovani učesnici.

Na Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o obaveznom primerku publikacija predloge i sugestije, u elektronskoj i pismenoj formi, dostavili su: Nacionalni savet za kulturu, Zoran B. Živković, upravnik - Univerzitetska biblioteka „Nikola Tesla” u Nišu, Vesna Abadić, v.d. direktora, Univerzitetska biblioteka u Kragujevcu, Zoran Kolundžija- Udruženje izdavača Vojvodine.

Kao primer predloga koji nisu prihvaćeni navodimo sledeće: na član 1. Nacrta zakona (član 3. Zakona) da ovim predlogom dolazi do centralizacije u kulturi Srbije, do davanja povlašćenog položaja nekim bibliotekama u odnosu na druge, do nepravičnog i neekonomičnog rešenja, do suvišnog trošenja kadrovskih, informatičkih i finansijskih resursa; da u Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o obaveznom primerku publikacija, u članu 1, pojam akademskog primerka nije precizno definisan; na član 2. Nacrta zakona (član 5. Zakona) da ne bi trebalo da se ukine ova odredba zato što nije sprovedena u prasku, već bi trebalo da se distributeri na odgovarajući način obavežu da poštuju Zakon; predlog da se doda novi stav (stav 4. „Finansirani primerak”), u članu 3. Zakona (Značenje termina), iza stava 3 („Akademski primerak”), kojim bi se i ostalim univerzitetskim bibliotekama omogućilo dobijanje obaveznog primerka publikacija čije izdavanje finansira Država Srbija preko svojih ministarstava ili institucija koje država finansira, i odgovarajuću promenu u članu 7; da tačka 1. člana 7. treba da glasi: „(1) Narodnoj Biblioteci Srbije obavezno se dostavlja šest primeraka publikacije iz člana 5. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona i jedan primerak publikacije iz člana 5. stav 1. tačka 3) ovog zakona, kao i jedan elektronski primerak pripremljen za štampu u formatu koji odgovara međunarodnim standardima univerzalne dostupnosti informacija.”.

Pregled svih komentara kao i odgovori na komentare date u javnoj raspravi objavljeni su na veb-sajtu Ministarstva kulture i informisanja.

Po završenoj javnoj raspravi može se konstatovati da je opšta ocena da je zakon kojim se vrše izmene i dopune Zakona o obaveznom primerku publikacija potreban.

Ministarstvo kulture i informisanja, imajući u vidu sve primedbe, predloge i sugestije date na javnoj raspravi, sačinilo je Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o obaveznom primerku publikacija, i pripremilo ga za upućivanje u zvaničnu Vladinu proceduru, tj. na mišljenje nadležnim ministarstvima a potom Vladi na razmatranje i odlučivanje.

- Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava.

- *Instistucionalne mere*: Ministarstvo kulture i informisanja, koje poseduje finansijske, tehničko-tehnološke, organizacione i kadrovske kapacitete za sprovođenje novopredloženih zakonskih rešenja, nadležno je za sprovođenje ovog zakona, za njegovu ujednačenu primenu na teritoriji Republike Srbije, kao i za davanje mišljenja u vezi njegove primene.

- *Regulatorne mere*: Nacrtom zakona nije utvrđeno donošenje podzakonskih akata, pa samim tim nisu utvrđeni ni rokovi za donošenje.

- *Neregulatorne mere*: Nakon usvajanja zakona, ministarstvo nadležno za poslove kulture i informisanja planira upoznavanje javnosti sa zakonom, kako u okviru svojih redovnih poslova, tako i putem objavljivanja na internet stranici Ministarstva, a po potrebi i putem drugih vidova informisanja kojima će se građanima Republike Srbije pružiti neophodne informacije o rešenjima koja predviđa zakon.

- *Ostale mere i aktivnosti* koje imaju za cilj punu primenu zakonskih rešenja i sistema kontrole primene, što treba da uključi i mere za praćenje ostvarivanja zacrtanih ciljeva, su nadzor nad primenom ovog zakona a koje vrši Ministarstvo kulture i informisanja, davanje mišljenja o primeni zakona, i eventualna izrada odgovarajućih priručnika, na koji način će se obezbediti njegova efikasna primena.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

- Vlada

- Obrađivač: Ministarstvo kulture i informisanja – isključiva nadležnost

2. Naziv propisa

- Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o obaveznom primerku publikacija

- Draft law amending the Law on the obligatory copy of publications

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa,

- Sporazum odnosno Prelazni sporazum ne sadrži odredbu koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

/

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

/

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije nije predviđeno donošenje navedenog propisa.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

- Ne postoji obaveza usklađivanja, jer predloženi propis sadrži izmene i dopune Zakona o obaveznom primerku publikacija koje nisu predmet regulisanja u propisima EU.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

- engleski jezik

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

- Navedeni propis nije bio predmet komunikacije sa Evropskom komisijom, odnosno drugim stručnim telima Evropske unije.